

12/1964zach

ZP
f

**Sport
i
Turystyka
w
Polsce Ludowej**

fotografika

SPORT
I
TURYSTYKA
W
POLSCE
LUDOWEJ

ZP
L
f

ZWIĄZEK
POLSKICH
ARTYSTÓW
FOTOGRAFIKÓW

CENTRALNE
BIURO
WYSTAW
ARTYSTYCZNYCH

SPORT
I
TURYSTYKA
W
POLSCE
LUDOWEJ

FOTOGRAFIKA

LIPIEC 1964

Warszawa „Zachęta“ plac Małachowskiego 3

JURY WYSTAWY

PRZEWODNICZĄCY
EDWARD HARTWIG — EFIAP

CZŁONKOWIE
ADAM BOGUSZ — EFIAP
ADAM JOHANN — AFIAP
PAWEŁ MYSTKOWSKI — EFIAP
WIESŁAW PRAŻUCH — AFIAP
FELIKS ZWIERZCHOWSKI — EFIAP

KOMISARZ WYSTAWY
TADEUSZ BUKOWSKI — AFIAP

Fotograficy, którzy kierują obiektywy swoich aparatów na przyrodę — żywiol, człowieka, krajobraz który nas otacza — wybrali najciekawsze obiekty dla swej twórczości.

Szczególnie wdzięcznym tematem jest człowiek w przejawach swej aktywności. Frapują nas zdjęcia, z których bije młodość i sprawność człowieka, harmonia ruchu i piękno ludzkiego ciała. Naprawdę zadziwiającą rzeczą jest to, że w wielokrotnie oglądanych przez nas imprezach sportowych, ćwiczeniach i treningach zawodników nie dostrzegaliśmy ani tych ruchów, ani nie zauważaliśmy tych sytuacji, które zarejestrował aparat fotograficzny. Nieraz patrzymy z podziwem na utrwalony na kliszy moment ruchu, który przez swoją ekspresję, światło i cień staje się dziełem sztuki przykuwającym naszą uwagę.

Są zdjęcia, które dzięki swym walorom artystycznym, a niekiedy także poznawczym, potrafiły przyciągnąć uwagę widzów i obieć niemal cały świat. Takie fotogramy znajdziemy zarówno w tematyce sportowej jak i turystycznej. Jako przykład niech posłuży zdjęcie Franciszka Myszковского „Flesz”, na którym fotografik zatrzymał szermierza Pawłowskiego w ataku, w locie niemal poziomym. To jedno zdjęcie w kapitalnym skrócie scharakteryzowało polską szkołę szermierczą w okresie gdy pierwsze sukcesy światowe zwróciły nań powszechną uwagę. Zdjęcie to obieгло cały świat. Reprodukowane było w wydawnictwach angielskich, francuskich, rosyjskich i niemieckich. Przedrukowała je prasa w Ameryce Północnej i Południowej. Widziałem je z komentarzem drukowanym czcionkami arabskimi i japońskimi.

Zastanawiające jest, w jaki sposób zdjęcie obieгло Polskę i świat, choć nie było podawane w serwisach wielkich agencji — ani krajowych ani zagranicznych.

Artystyczna fotografia sportowa odegrała wielką rolę w upowszechnianiu sportu. Systematycznie ogłaszane konkursy Polskiego Komitetu Olimpijskiego, wystawy olimpijskie fotografii podniosły jej poziom artystyczny i wywarły wielki wpływ na sportową fotografię prasową.

Gdy się przegląda i porównuje roczniki czasopism sportowych sprzed lat 15 czy nawet 10 z dzisiejszymi, dostrzegamy olbrzymi postęp w tej dziedzinie. Na dobre zdjęcie stali się wyczuleni i sami fotoreporterzy, i redaktorzy, a także czytelnicy.

O polskim zdjęciu chyba można już dziś mówić tak, jak się mówi o polskim plakacie. Polscy fotograficy mają w świecie bodaj tak dobrą opinię, jak artyści graficy. Świadczą o tym medale i wyróżnienia, jakie uzyskiwali na konkursach i wystawach zagranicznych, świadczą o tym recenzje polskich wystaw turystycznych, które obiegają miasta wielu krajów. Jest to zatem nowa rola polskiej fotografii, która propaguje Polskę jako kraj turystyki, dostarczając głębokich wzruszeń polskiej emigracji na obczyźnie.

Droga fotografika-krajoznawcy i turysty była o wiele łatwiejsza niż droga fotografika, który za swój temat obrał sport. Miał on bowiem wielkich poprzedników, którzy w dziedzinie „fotografii ojczystej”, jak np. Buthak, odegrali wielką rolę. Po latach udoskonaili oni swój warsztat i twórczym spojrzeniem dali obraz nowy polskiego krajobrazu, przeobrażeń, które wprowadził doń socjalizm.

Popularność artystycznej fotografii sportowej i turystycznej i jej oddziaływanie — w okresie 20-lecia Polski Ludowej wzrosło nie tylko dzięki częstym konkursom i wystawom, ale także i dzięki licznym wydawnictwom albumowym, które uzyskują coraz wyższy poziom drukarski.

Zdjęcie fotograficzne ma tę zaletę, że może być drukowane nie tracąc prawie nic z walorów, jakie posiadał oryginał. Okres, w którym drukarnie domagały się zdjęć do reprodukcji wyłącznie we wszystkich planach ostrych i kontrastowych, mamy już za sobą. Dziś drukarze potrafili zrozumieć autorów i znaleźć sposoby reprodukcji zdjęć artystycznych, które aczkolwiek nastroją im znacznie więcej trudności, to jednak dają im za to więcej satysfakcji, umożliwiając czytelnikowi oglądanie reprodukcji wiernych i nieskażonych, takich jakie wyszły z twórczego warsztatu fotografika. A warsztat ten czerpie nieograniczone niemal możliwości z optyki, chemii, a przede wszystkim z indywidualności twórczej artysty. Niektórzy fotograficy, prezentujący swe prace na tej wystawie, doczekali się swoich własnych pięknych wydawnictw albumowych. Pozostałym życzę zaś, by każdy z nich najlepsze swoje prace mógł zamknąć w oprawie z piękną obwolutą. Czekają na to liczne rzesze sportowców i turystów.

ARKADY BRZEZICKI

SPIS PRAC

✓ PIOTR BARĄCZ
WARSZAWA	1. Sport wraca mi zdrowie
	2. Skok — z konkursu jeździeckiego w Sopocie
	3. Na przystani — Wilkasy (Mazury)
	4. Przy brzegu — Mikołajki
	5. Mistrz i nauczyciel — Parulski i mjr Dobrowolski
	6—8. Nauczyciel — mistrzem
Reportaż o Edwardzie Czerniku — Zielona Góra
✓ HENRYK BIETKOWSKI — AFIAP
WARSZAWA	9. Ośła łączka
	10. Odpoczynek
✓ TADEUSZ BUKOWSKI — AFIAP
WARSZAWA	11. Na bieżni
	12. Ślizg lodowy
✓ JANUSZ CZARNECKI
WARSZAWA	17. Byłem w Wenecji
	18. X X X
	19. Smakosz
✓ EDWARD FALKOWSKI — AFIAP
WARSZAWA	20. Regaty na Wiśle
✓ MARIAN GADZALSKI
WARSZAWA	21. Stadion zimowy pod Krokwią
	22. FIS - 62
	23. Z cyklu: „Spływ” I
	24. Z cyklu: „Spływ” II
	25. Sprawozdawca sportowy B. Tomaszewski
	26. Uroczystość rozpoczęcia FIS - 62
✓ OLGIERD GAŁDYŃSKI — AFIAP
TORUŃ	27. Przed metą
	28. Do czołwki
	29. W opałach
	30. Obok...
	31. Przy służbie
	32. Na nurcie
✓ ZYGMUNT GAMSKI
WARSZAWA	33. Fele strzelaj!
✓ KAZIMIERZ GARGUL
BIELSKO-BIAŁA	34. Zwycięzca
	35. Rybak
	36. Raid Tatrzański

- ✓ ANTONINA GARNUSZEWSKA
WARSZAWA
- ✓ EDWARD HARTWIG — EFIAP
WARSZAWA
- ✓ HELENA HARTWIG — AFIAP
WARSZAWA
- ✓ HENRYK HERMANOWICZ — EFIAP
KRAKÓW
- ✓ MAKSYMILIAN JANKOWSKI — AFIAP
GDAŃSK-WRZESZCZ
- ✓ KONSTANTY JAROCHOWSKI — AFIAP
WARSZAWA
- ✓ JAN KOSIDOWSKI — AFIAP
WARSZAWA
- ✓ JÓZEF KRZYWDZIŃSKI
WARSZAWA
37. Na campingu
38. Start
39. Gdzie zając?
40. Lecą bojery
41. 8/24
42. Slalom gigant
43. Na lodowisku
44. Siermierka
45. Trafiony
46. Turyści w Kazimierzu n/Wisłą
47. Kajakowy splyw Dunajcem
48. Turystyczny splyw Dunajcem
49. Nad Wisłą
50. Zmotoryzowana turystyka
51. Splyw Dunajcem
52. Pieniński splyw
53. Bramka
54. Płotkarze
55. Zwiedzamy Niedzicę
56. Deszczowa trybuna
57. Na Dunajcu
58. Jazda figurowa na lodzie
59. Saneczkowanie w Agrikoli
60. Narciarze na Kasprowym
61. Narciarze w Kotle Kasprowego
62. Na dziedzińcu zamku w Piesko-
wej Skale
63. Szkołka wspinaczy
64. Dolina Bolechowicka
65. Na zielonym szlaku
66. Szczyt na Babiej Górze
67. Zakończenie sezonu turystycz-
nego
68. Przestrzeń i czas
69. Biwak w lesie
70. X X X
71. Dunajec pod Czorsztyńnem
72. Wycieczka w Tatry
73. Hokej
74. Tyczkarz
75. Trójskok
76. Koszykarki
77. W blasku flesza
78. Nożyce
79. Peleton
80. Leader
- ✓ EDMUND KUPIECKI — AFIAP
WARSZAWA
- ✓ ZBIGNIEW LEWANDOWSKI
WARSZAWA
- ✓ TADEUSZ LINK — AFIAP
GDYNIA
- ✓ MARIAN MURMAN
GDAŃSK
- ✓ PAWEŁ MYSTKOWSKI — EFIAP
WARSZAWA
- ✓ FRANCISZEK MYSZKOWSKI — AFIAP
WARSZAWA
- ✓ KAZIMIERZ NAJDENOW
BYTOM
- ✓ ANTONI NOWOSIELSKI — AFIAP
WARSZAWA
81. Kąpiel w Wiśle
82. Na Bałtyku
83. Bociany
84. Tatry — Wspinaczka zimowa
85. Tatry — Wspinaczka zimowa —
Biwak
86. Tatry — Przed startem
87. Tatry — Wspinaczka zimowa —
Zjazd na linie
88. Tatry — Wspinaczka zimowa —
Przed odpoczynkiem
89. Tatry — Alpiniada — Zejście
grupy szturmowej z Rysów
90. Tatry — Wspinaczka zimowa —
Zdobywanie lodospadu
91. Zdobyty szczyt
92. Tatry — Narciarze
93. Raid w Bieszczadach
94. Entuzjaści
95. Biwak
96. Starcie
97. Na przeszkodzie
98. FIS
99. Gol
100. Zapasy
101. Na koniu z lękami — Reiner
102. Płotkarz
103. Regaty — bieg ósemek
104. Crawlister
105. X X X
106. Synteza ruchu
107. Krześcińska w skoku w dal
108. W zwarciu
109. Motocykliści
110. Oszczepnik
111. Ciężar w górę
112. Flesz
113. Na granicy polsko-czeskiej w
Karkonoszach
114. Tatry — Na Czarny Staw
115. Turyści
116. Tylko łośo I
117. Tylko łośo II
118. Tylko łośo IV
119. Tylko łośo V

✓ JANUSZ RYDZEWSKI GDYNIA	120.	Żagle
	121.	Wielka przygoda
	122.	Sparring
✓ ROMAN SERAFIN ZAKOPANE	123.	Narciarski skok
	✓ STANISŁAW SKOCZEŃ — AFIAP GLIWICE	124.
125.		Z cyklu „Cicha przystań”
126.		Z cyklu „W morzu” I
127.		Z cyklu „W morzu” II
128.		Z cyklu „W morzu” III
129.		Z cyklu „W morzu” IV
✓ BRONISŁAW STAFIŃSKI KATOWICE	131.	Czarny sport
	132.	Żagle
✓ ADAM STELMACH — AFIAP WARSZAWA	133.	Na Krutyni
	134.	Dwójka prowadzi
	135.	Snieżne Kotły
	136.	Za motorówką
✓ TADEUSZ SUMIŃSKI — AFIAP WARSZAWA	137.	Żeglarz
✓ STANISŁAW SYNDOMAN WARSZAWA	138.	Na ścianie
	139.	Podniebny balet
	140.	Skok do kredowego koła
✓ STANISŁAW TERLECKI WARSZAWA	141.	„Viribus unitis”
	142.	Trening
✓ TADEUSZ TREPANOWSKI OLSZTYN	143.	W oczekiwaniu na KO
	144.	Start
	145.	Tragedia Grabowskiego
	146.	Kibice
✓ PAWEŁ TROCHA MYSŁOWICE	147.	Ostatni wiraż
✓ ANTONI ULIKOWSKI WARSZAWA	148.	Wioślarze
	149.	Stadion
	150.	X X X
✓ EUGENIUSZ WARMIŃSKI WARSZAWA	151.	Remisu nie będzie
	152.	X X X
	153.	X X X
	154.	X X X
	155.	X X X

✓ WŁADYSŁAW WERNER ZAKOPANE	156.	Przełom Dunajca
	157.	Gipsowy sezon
	158.	Nabytek
	159.	Słalom
	160.	Na Kasprowym
	161.	W Kotle
✓ ANDRZEJ WIERNICKI WARSZAWA	162.	Gips
	163.	Tancerka
	164.	Ruch 3
	165.	Ruch 4
	166.	Ruch 5
✓ JERZY WIERZBICKI WARSZAWA	167.	Na wycieczce
	168.	W Tatrach
	169.	Obiadek
	170.	Nad Morskim Okiem
✓ DARIUSZ WYSZYŃSKI WARSZAWA	171.	Wyścig
	172.	Regaty
	173.	Zużel
	174.	Hokej
✓ DANIEL ZAWADZKI KRAKÓW	175.	Nowy budynek straży granicznej na Łysej Polanie
	167.	Zaimprovizowany parking na zlocie turystycznym
	177.	Kibice Wyścigu Pokoju
	178.	Wyruszamy na wycieczkę
✓ FELIKS ZWIERZCHOWSKI — EFIAP WARSZAWA	179.	Ślizgi
	180.	Turyści w Puszczy Kampino- skiej I
	181.	Turyści w Puszczy Kampino- skiej II
	182.	Poranek na biwaku
	183.	Biwak w Stężycy
	184.	Przygoda
	185.	W Beskidzie Śląskim
	186.	W drodze do Rogowca
	187.	Przed podejściem do Rogowca
	188.	Komety
	189.	W rytmie natury
	190.	Na Gwdzie
	191.	Zmiana osady
192.	Mgliste przedpołudnie	
193.	W drodze na Marchwiczną Prze- łącz	

194. Regaty
195. Na holu
196. Z raidu narciarskiego w Sudetach
197. Na starcie raidu Szlakiem PKWN
198. Z raidu kolarskiego Szlakiem PKWN
199. Obozowisko
200. Dzieci śląskie w Warszawie
201. Defilada w Kostrzynie

Uwaga: w katalogu brak numerów 13—16, rzeczywista liczba prac wystawionych wynosi 197.

ILUSTRACJE

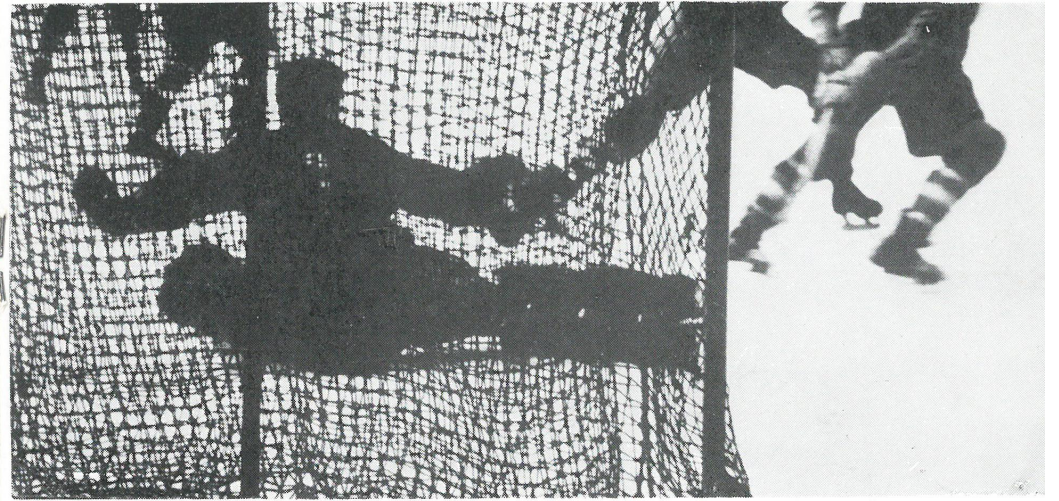
19. Janusz Czarnecki

Smakosz

23. Marian Gadzalski

Z cyklu „Spływ” I

29. Olgierd Galdyński

W opalach

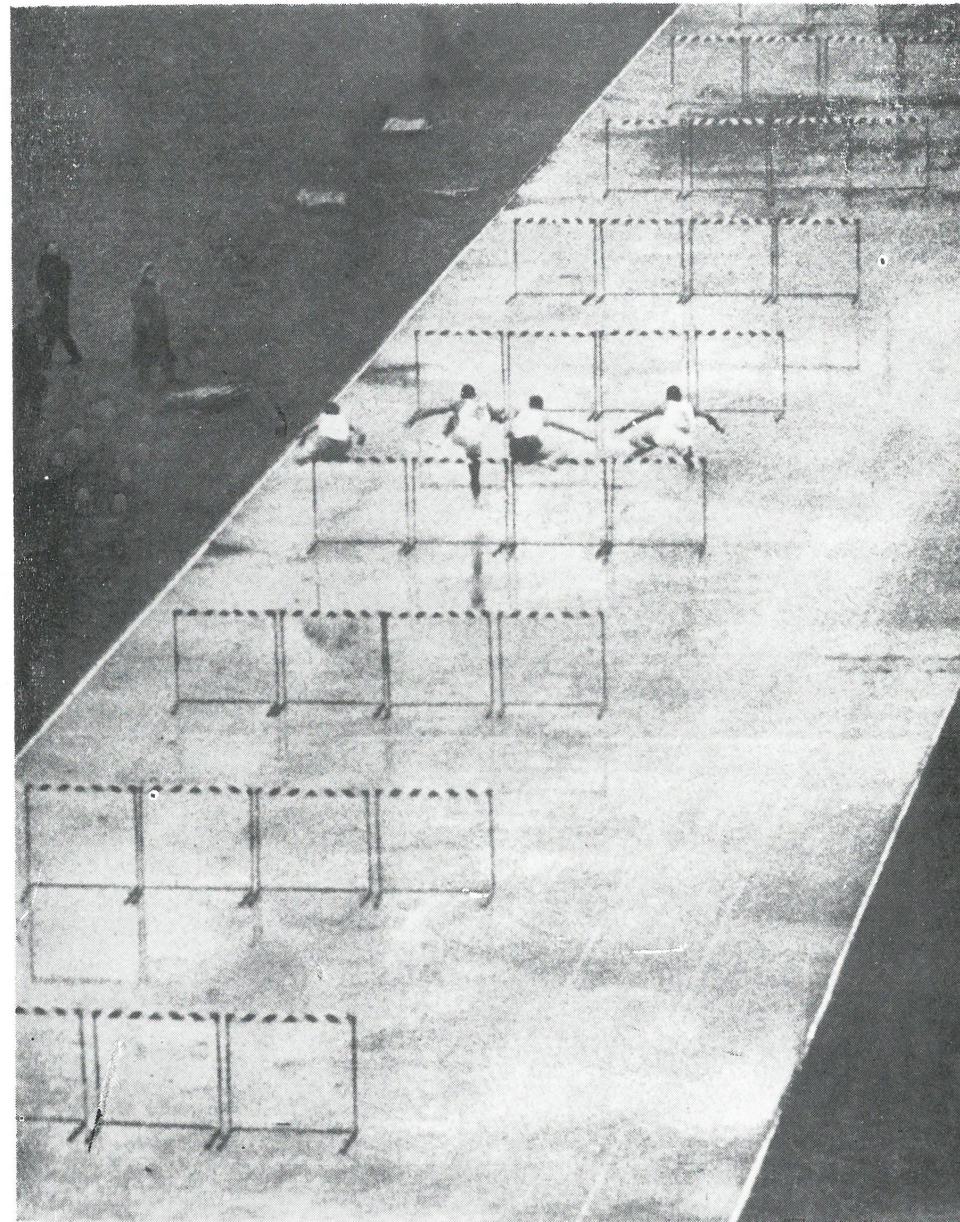

34. Kazimierz Gargul

Zwycięzca

54. Edward Hartwig

Płotkarze

78. Józef Krzywdziński

Nożyce

83. Zbigniew Lewandowski

Bociany

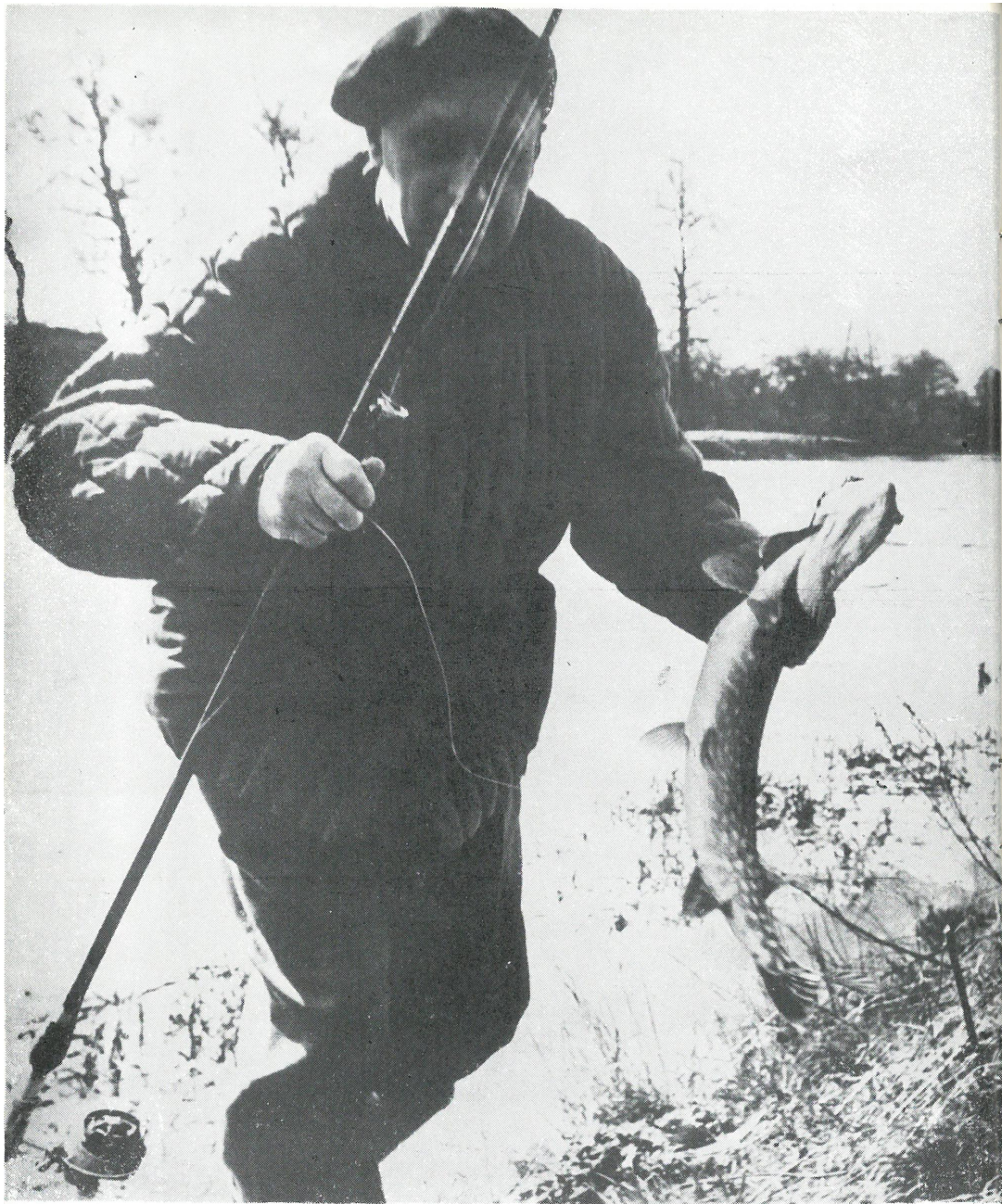
85. Tadeusz Link

Tatry — Wspinaczka zimowa — Biwak

102. Fawel Mystkowski

Płotkarz

119. Antoni Nowosielski

Tylko łoś V

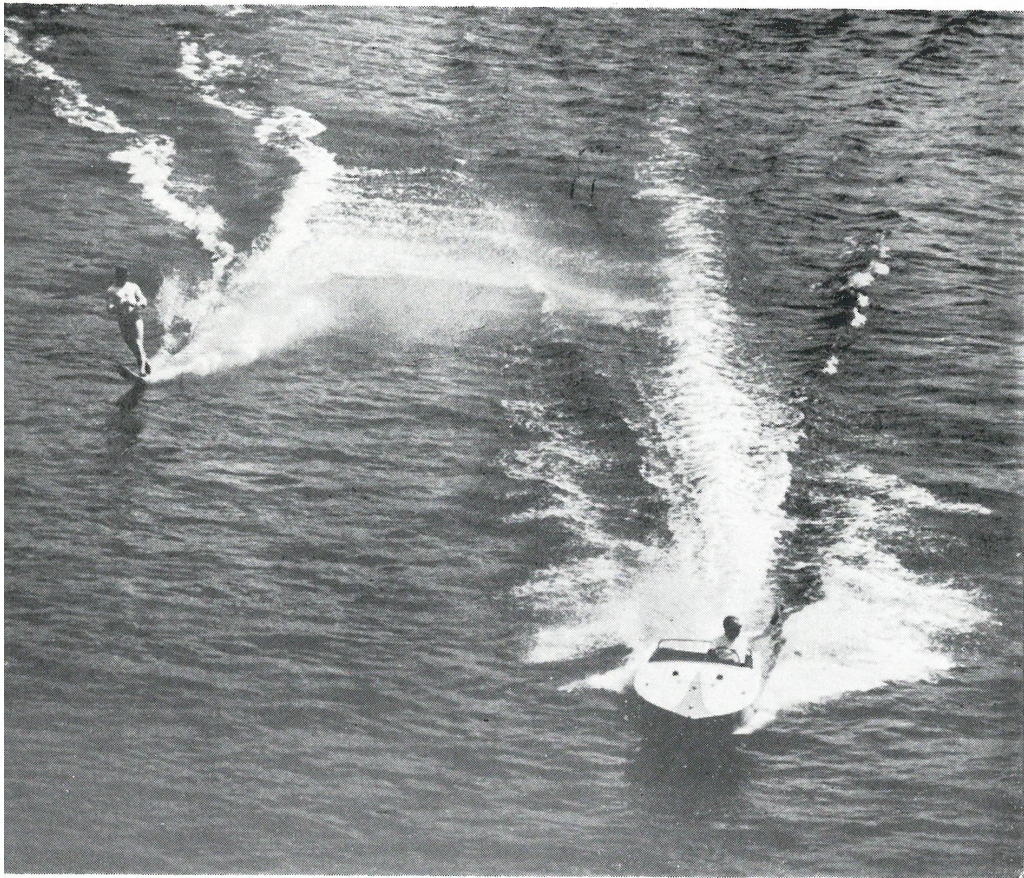

121. Janusz Rydzewski

Wielka przygoda

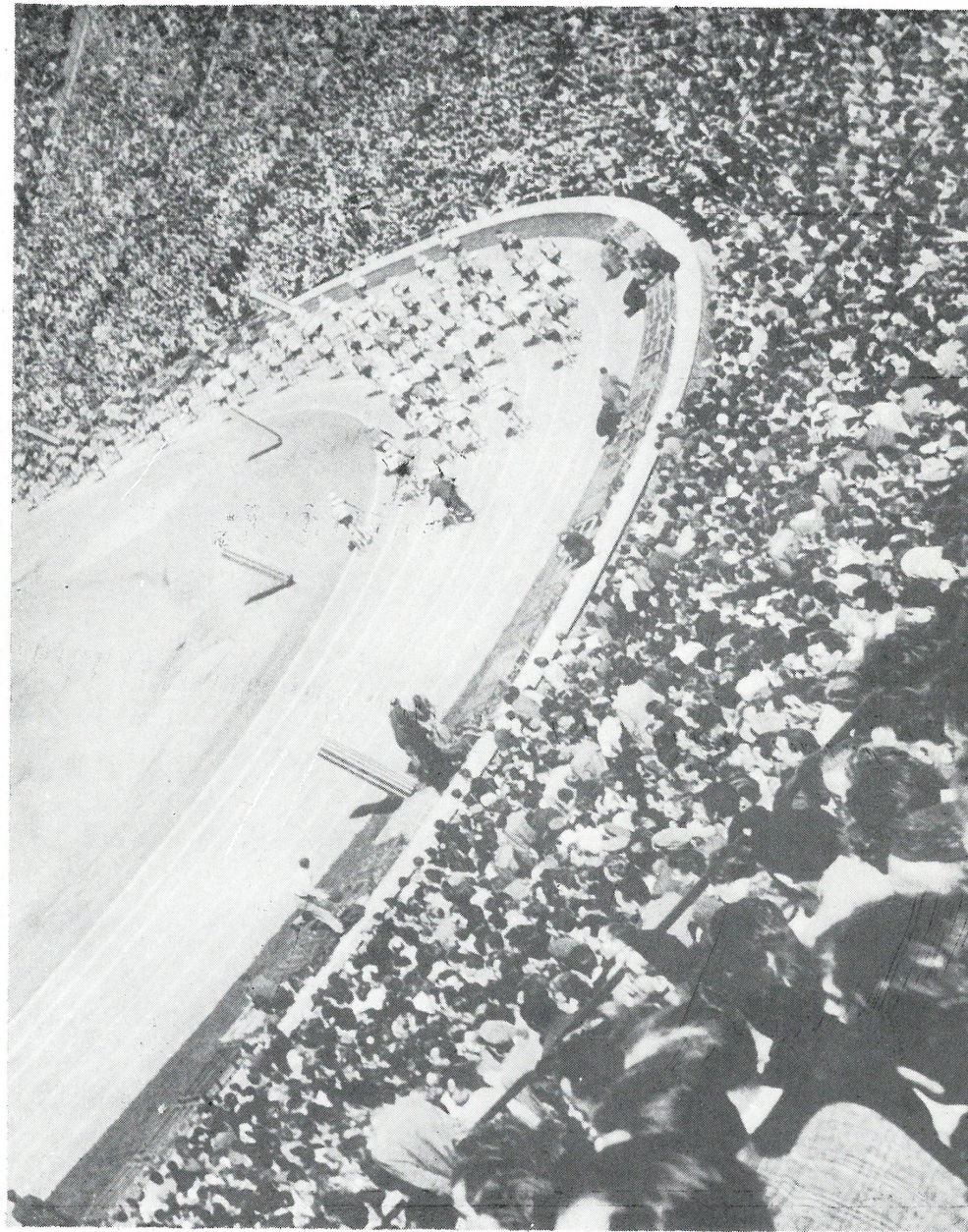
136. Adam Stelmach

Za motorówką

149. Antoni Ulikowski

Stadion

153. Eugeniusz Warmiński

X X X

156. Władysław Werner

Przełom Dunajca

185. Feliks Zwierzchowski

W Beskidzie Śląskim

PROJEKT EKSPozyCJI:
CZESŁAW WIELHORSKI

ELEMENTY DEKORACYJNE Z WIKLINY I ROŚLINNE:
WŁADYSŁAW WÓLKOWSKI

PROJEKT PLAKATU I UKŁAD GRAFICZNY KATALOGU:
CZESŁAW WIELHORSKI

REDAKCJA KATALOGU:
MARIA MATUSIŃSKA (CBWA)

REDAKCJA TECHNICZNA:
JAN HEYDRICH (CBWA)

TP — W-wa, Wiślana 6. Zam. 463/W/64. 1000. Z-63. Cena zł 10.

